

Số: 53/BC- BCĐ

Hà Nội, ngày 07 tháng 02 năm 2014

BÁO CÁO**Sơ kết thực hiện Chương trình hành động phòng, chống tội phạm mua bán người giai đoạn I (2011- 2013)**

Ngày 18 tháng 8 năm 2011, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1427/QĐ-TTg phê duyệt Chương trình hành động phòng, chống tội phạm mua bán người giai đoạn 2011- 2015. Qua 03 năm (2011- 2013), các Bộ, ngành ở Trung ương và Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã chỉ đạo và tổ chức triển khai quyết liệt, đồng bộ, với những hình thức, biện pháp linh hoạt, sáng tạo, đã đạt được kết quả sau:

PHẦN I
TÌNH HÌNH VÀ KẾT QUẢ THỰC HIỆN
CHƯƠNG TRÌNH 130/CP GIAI ĐOẠN 2011- 2013

I. TÌNH HÌNH HOẠT ĐỘNG TỘI PHẠM MUA BÁN NGƯỜI

Trong 03 năm (2011- 2013), các địa phương đã phát hiện xảy ra 1.448 vụ, với 2.176 đối tượng, lừa bán 2.686 nạn nhân. So với cùng thời gian trước, tăng 20% số vụ ($1.448/1.199$ vụ), 2% số đối tượng ($2.176/2.149$ đối tượng) và 6% số nạn nhân ($2.686/2.521$ nạn nhân). Địa phương xảy ra nhiều là: Lào Cai 112 vụ, Hà Giang 92 vụ, Lai Châu 53 vụ, Lạng Sơn 42 vụ, Hải Dương 41 vụ... Nổi lên một số tình hình và thủ đoạn sau:

- Đa số bọn tội phạm lợi dụng tình trạng thất nghiệp, thiếu việc làm, khó khăn kinh tế, dân trí thấp, nhẹ dạ cả tin của người bị hại để lừa bán từ nông thôn ra thành thị, các khu công nghiệp, hoặc ra nước ngoài, trong đó, trên 85% nạn nhân là phụ nữ, trẻ em. Hoặc bọn tội phạm đã lợi dụng sự nhẹ dạ cả tin, mất cảnh giác của học sinh, sinh viên để lừa bán, chiếm 6,63% tổng số vụ (so với 03 năm trước tăng 3%).

- Tội phạm mua bán người đã xảy ra trên phạm vi 63 tỉnh, thành phố, nạn nhân không chỉ là phụ nữ, trẻ em, mà đã xuất hiện tình trạng mua bán đàn ông, mua bán trẻ sơ sinh, trẻ trong bào thai, mua bán nội tạng, đẻ thuê..., trong đó, có nhiều vụ mua bán trẻ sơ sinh, trẻ trong bào thai sang Trung Quốc (vụ Nguyễn Thị Ngọc Hiền, ở Đồng Nai trong năm 2011 đã thu gom 25 trẻ sơ sinh bán sang Trung Quốc; mua bán nội tạng (năm 2011, Công an thành phố Cần Thơ bắt 10 đối tượng, đưa 75 người thuộc các địa phương phía Nam sang Trung Quốc, Singapore... bán thận); đẻ thuê (năm 2011, 15 phụ nữ thuộc các tỉnh miền Tây Nam Bộ sang Thái Lan đẻ thuê, lực lượng chức năng đã bắt 04 đối

tượng người Đài Loan; giải cứu và hồi hương 15 phụ nữ Việt Nam cùng các cháu về nước); hoặc mua bán, đánh tráo, chiếm đoạt trẻ em (riêng địa bàn tỉnh Hà Giang, từ năm 2010 đến nay phát hiện gần 80 vụ, chiếm đoạt hơn 100 nạn nhân).

- Trên 90% số vụ là mua bán người ra nước ngoài, tập trung chủ yếu qua các tuyến biên giới giữa Việt Nam với các nước: Trung Quốc, Lào và Campuchia. 70% tổng số vụ là mua bán người sang Trung Quốc (tăng 10% so với cùng thời gian trước), điển hình: Công an tỉnh Tây Ninh phối hợp với Công an các đơn vị, địa phương phá 09 đường dây mua bán người sang Trung Quốc làm vợ bất hợp pháp, bắt 115 đối tượng (có 59 người Trung Quốc), giải cứu 204 phụ nữ. Xuất hiện trên các trang mạng Trung Quốc đăng quảng cáo mua 01 cô dâu Việt Nam chỉ cần 30.000 nhân dân tệ (khoảng 5.000 USD), “Miễn phí các chuyến đi tới Việt Nam tìm tình duyên”; “Đến Việt Nam tìm vợ không cần nhà, không cần xe hơi, chỉ cần vài mâm cỗ”, gây bức xúc trong dư luận nhân dân.

- Tình trạng mua bán người dưới dạng đưa người ra nước ngoài lao động trái phép diễn ra phức tạp, với thủ đoạn dụ dỗ tìm kiếm việc làm có thu nhập cao, đưa người ra nước ngoài dưới dạng du lịch, thăm thân, lao động trái phép, thu giữ giấy tờ, hộ chiếu, không làm các thủ tục cư trú, bắt lao động cưỡng bức và lạm dụng tình dục như: Công an tỉnh Tiền Giang phá chuyên án, bắt 14 đối tượng, lừa 124 phụ nữ bán sang Malayxia, Đài Loan, Hàn Quốc... hoạt động mại dâm; Công an tỉnh Hậu Giang phá chuyên án, bắt 07 đối tượng, lừa 30 phụ nữ sang Ma-lai-xi-a... Năm 2013, Cảnh sát Liên bang Nga xử lý 04 vụ lao động bất hợp pháp và bị cưỡng bức lao động, giải cứu và đề nghị đưa về Việt Nam trên 1000 người. Năm 2011 và 2012, Cảnh sát Ma-lai-xi-a đã xử lý 4.600 phụ nữ Việt Nam bị bán làm gái mại dâm; năm 2013, triệt phá 02 động mại dâm, giải cứu trên 50 phụ nữ Việt Nam.

- Phát hiện ngày càng nhiều vụ mua bán người trong nước, ép nạn nhân làm mại dâm hoặc lao động cưỡng bức như: Công an thành phố Hà Nội khám phá 25 vụ, bắt 49 đối tượng. Công an thành phố Hải Phòng khám phá 07 vụ, bắt 17 đối tượng. Công an tỉnh Tây Ninh bắt 22 đối tượng, liên quan đến 105 nạn nhân, đã giải cứu 16 nạn nhân với thủ đoạn cho vay nặng lãi rồi ép nạn nhân bán dâm, lao động cưỡng bức.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH 130/CP

1. Công tác chỉ đạo thực hiện

- Triển khai Chương trình 130/CP giai đoạn 2011- 2015, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 187/QĐ-TTg (18/01/2013) kiện toàn Ban Chỉ đạo trên cơ sở sáp nhập Ban Chỉ đạo 138/CP và Ban Chỉ đạo 130/CP thành Ban Chỉ đạo phòng, chống tội phạm của Chính phủ; Quyết định số 236/QĐ-TTg (01/10/2013) ban hành Quy chế hoạt động của Ban Chỉ đạo; Kế hoạch số 191/BCD (26/10/2011) triển khai thực hiện Chương trình hành động phòng, chống tội phạm mua bán người giai đoạn 2011- 2015; Kế hoạch số 114/BCD

(08/5/2013) tổng điều tra, rà soát tình hình hoạt động tội phạm mua bán người và các đối tượng khác có liên quan giai đoạn 2008- 2013. Hàng năm, Ban Chỉ đạo đều xây dựng kế hoạch chỉ đạo và tổ chức thực hiện; duy trì giao ban, sơ kết tổng kết về tình hình và kết quả thực hiện Chương trình 130/CP.

- Các Bộ, ngành được Chính phủ giao chủ trì các đề án, tiêu đề án đã khẩn trương xây dựng, ban hành và tổ chức triển khai thực hiện như: Bộ Công an ban hành Quyết định số 196/QĐ-BCA (10/01/2013) phê duyệt và triển khai 03 đề án (Đề án 2: “Nâng cao hiệu quả đấu tranh chống tội phạm mua bán người”; Đề án 4: “Xây dựng, hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật và theo dõi thi hành pháp luật về phòng, chống mua bán người” và Đề án 5: “Tăng cường hợp tác quốc tế trong phòng, chống mua bán người”, xây dựng và áp dụng triên khai Bộ chỉ số phục vụ công tác giám sát, đánh giá thực hiện Chương trình; Bộ Thông tin và Truyền thông ban hành Quyết định số 2384/QĐ-TTTT (07/12/2012) phê duyệt Đề án 1: “Đẩy mạnh thông tin, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật nhằm nâng cao nhận thức và kỹ năng phòng, chống tội phạm mua bán người trong toàn xã hội” và Bộ Lao động-Thương binh và Xã hội ban hành Quyết định số 1724/QĐ-LĐTBXH (26/11/2012) phê duyệt và triển khai Đề án 3: “Tiếp nhận, xác minh, bảo vệ và hỗ trợ nạn nhân bị mua bán trở về”.

- Các Bộ, ngành thành viên Ban Chỉ đạo 138/CP đều xây dựng chương trình, kế hoạch cụ thể, phân công lãnh đạo Bộ, ngành tham gia Ban Chỉ đạo; cử cán bộ tham gia Ban chủ nhiệm các đề án và Tổ chuyên viên liên ngành, nhóm giúp việc thực hiện Chương trình 130/CP; thành lập các đoàn liên ngành kiểm tra, đôn đốc, hướng dẫn thực hiện Chương trình 130/CP tại các địa phương trọng điểm.

- 100% địa phương đều xây dựng chương trình, kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện Chương trình 130/CP giai đoạn 2011-2015 và các chương trình, kế hoạch chỉ đạo của Ban Chỉ đạo 138/CP; tiến hành kiện toàn, sáp nhập Ban chỉ đạo, Cơ quan Thường trực về một đầu mối, tổ chức lồng ghép nội dung Chương trình 130/CP với thực hiện các chỉ thị, nghị quyết của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Quốc hội, Chính phủ về công tác phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội; chương trình phát triển kinh tế, xã hội địa phương, thực hiện cuộc vận động “Xóa đói giảm nghèo”, bằng những hình thức và biện pháp phù hợp với đặc điểm địa phương mình nên bước đầu đã mang lại hiệu quả, nổi bật là: Quảng Ninh, Lạng Sơn, Tây Ninh, An Giang, Thái Bình, Bắc Giang, Yên Bái, Nghệ An, Đồng Tháp, Hậu Giang, Cần Thơ...

2. Công tác truyền thông, giáo dục phòng ngừa

a) Các Bộ, ngành, đoàn thể Trung ương tập trung chỉ đạo đẩy mạnh công tác truyền thông về phòng, chống mua bán người trên các phương tiện thông tin đại chúng với những hình thức, biện pháp phong phú, đa dạng như:

- Bộ Thông tin và Truyền thông đã chỉ đạo, định hướng các cơ quan báo chí tập trung tuyên truyền, phổ biến các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp

luật của Nhà nước; xây dựng các chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền về gương điển hình tiên tiến, mô hình hiệu quả, kinh nghiệm trong phòng, chống mua bán người cũng như hậu quả, tác hại, các thủ đoạn thủ đoạn của tội phạm và cách thức phòng, chống để người dân nâng cao nhận thức, như: chương trình Vì An ninh Tổ quốc, An ninh và cuộc sống, pháp luật và cuộc sống, Câu chuyện pháp luật, Sự kiện - Bình luận, Tiêu điểm... Xây dựng phim tài liệu, phóng sự về phòng, chống mua bán người, như: "Cảnh báo tình trạng lừa đảo đi làm việc tại châu Phi và tình trạng mua bán trẻ em"; "Lai Châu phá đường dây mua bán người ra nước ngoài"; "Bắt cóc trẻ em tại Hà Giang", "Vấn nạn mua bán người qua biên giới"...; tổ chức các khóa tập huấn bồi dưỡng kỹ năng cho các cơ quan báo chí Trung ương, các địa phương trọng điểm theo dõi mảng nội chính về kiến thức, kỹ năng viết, đưa tin về phòng, chống mua bán người.

- Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam đã ban hành và tổ chức triển khai Chiến lược truyền thông thay đổi hành vi phòng, chống mua bán người giai đoạn 2011- 2015; tổ chức mít tinh, đối thoại chính sách, thi tìm hiểu về phòng, chống mua bán người, di cư lao động an toàn; sơ kết 03 năm thực hiện mô hình truyền thông thông qua can thiệp tại cộng đồng ở 16 xã thuộc 02 tỉnh Lào Cai và Lạng Sơn để rút kinh nghiệm, nhân rộng mô hình ra toàn quốc; tổ chức 70 khóa tập huấn cho báo cáo viên, tuyên truyền viên của Hội liên hiệp phụ nữ và một số ngành có liên quan về truyền thông thay đổi hành vi, kỹ năng tư vấn pháp luật cho nạn nhân bị mua bán; giới thiệu về đường dây nóng phòng, chống mua bán người; mạng lưới thông tin và hỗ trợ di cư cho các báo cáo viên, tư vấn viên pháp luật.

- Thường trực Ban Chỉ đạo 138/CP đã kịp thời phối hợp với các Bộ, ngành có liên quan như: Bộ Tư pháp, Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội, Bộ Ngoại giao, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các thành viên biên soạn, in và phát hành sách về Luật Phòng, chống mua bán người và các văn bản hướng dẫn thi hành; hệ thống các văn bản chỉ đạo, điều hành của Chính phủ về Chương trình hành động phòng, chống tội phạm mua bán người giai đoạn 2011- 2015... Đồng thời, chỉnh lý, bổ sung 02 Bộ tài liệu tập huấn liên ngành về phòng, chống mua bán người và bảo vệ nạn nhân bị mua bán trong quá trình điều tra, truy tố, xét xử các vụ án mua bán người phù hợp với các văn bản quy phạm pháp luật vừa mới ban hành. Tổ chức gần 80 khóa tập huấn liên ngành và theo từng chuyên đề cho trên 3.500 cán bộ tham mưu theo dõi thực hiện Chương trình 130/CP, cán bộ trực tiếp thực hiện công tác hỗ trợ nạn nhân; cán bộ điều tra, trinh sát, biên phòng, kiểm sát, thẩm phán trong công tác điều tra, truy tố, xét xử các vụ án mua bán người.

- Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng chỉ đạo lực lượng Biên phòng các cấp tổ chức 3.124 buổi tuyên truyền cho 82.300 lượt người; gần 600 buổi giao lưu biểu diễn văn nghệ, dựng hơn 4.000 pano, áp phích; phát hơn 30.000 tờ rơi; hàng năm, xây dựng 2- 3 phim phóng sự, hàng chục tin, bài liên quan đến công tác phòng, chống mua bán người cho nhân dân tại khu vực biên giới. Qua đó,

quản chúng nhân dân đã cung cấp cho Bộ đội Biên phòng 1.628 tin có giá trị phục vụ trực tiếp công tác đấu tranh chống tội phạm mua bán người.

- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch chỉ đạo các cơ quan quản lý văn hóa, du lịch, hệ thống thiết chế văn hóa ở cơ sở thông qua các hoạt động văn hóa, du lịch, kinh doanh dịch vụ tuyên truyền về phòng, chống mua bán người; duy trì trang thông tin về phòng, chống mua bán người và du lịch tình dục trẻ em trên 02 trang web; hàng năm, phối hợp với kênh truyền hình MTV EXIT xây dựng phim tài liệu về phòng, chống mua bán người...

b) Ở các địa phương: Trong 03 năm, đã tổ chức hơn 145.000 cuộc truyền thông cộng đồng cho trên 9 triệu lượt người tham dự, tổ chức hơn 3.200 lớp tập huấn chuyên sâu cho cán bộ các ngành thành viên Ban chỉ đạo 138 địa phương; xây dựng, duy trì hoạt động gần 1.200 câu lạc bộ nhằm cung cấp thông tin, kiến thức, kỹ năng bổ ích, thiết thực giúp chị em tự tin, xóa đói, giảm nghèo, xây dựng gia đình hạnh phúc; cấp phát trên 100.000 cuốn tài liệu các loại, kè vẽ hơn 150.000 panô, áp phích, gần 250.000 tờ bướm, thực hiện hơn 90 chuyên đề, chuyên mục và phim phóng sự liên quan đến công tác này; tư vấn hỗ trợ vay vốn phát triển sản xuất cho hàng ngàn lượt hội viên, tổ chức dạy nghề cho trên 2.000 người. Các địa phương làm tốt công tác truyền thông là: Thái Bình, Quảng Ninh, Ninh Bình, Hải Dương, Bắc Giang, Lạng Sơn, Đồng Tháp, Tây Ninh...

3. Công tác điều tra, truy tố, xét xử

- Bộ Công an chỉ đạo lực lượng Công an phối hợp với lực lượng Biên phòng các cấp đẩy mạnh công tác điều tra cơ bản, nắm chắc tình hình; xây dựng và phối hợp triển khai hàng chục kế hoạch nghiệp vụ, điều tra theo tuyến, địa bàn trọng điểm; mở các đợt cao điểm tấn công trấn áp tội phạm mua bán người trên phạm vi toàn quốc, trọng điểm là tuyến biên giới Việt Nam với Trung Quốc, Lào và Campuchia; phối hợp với lực lượng Công an, Biên phòng các nước có chung đường biên giới triển khai các biện pháp phòng ngừa, trao đổi thông tin, phối hợp điều tra, bắt giữ, chuyển giao tội phạm, giải cứu nạn nhân. Ban hành Kế hoạch số 114/BCĐ, ngày 08/5/2013 về tổng điều tra, rà soát tình hình hoạt động tội phạm mua bán người và các đối tượng khác có liên quan giai đoạn 2008- 2013. Lập danh sách và đưa vào diện quản lý nghiệp vụ 3.961 đối tượng, 109.275 công dân Việt Nam kết hôn với người nước ngoài, 4.920 trẻ em Việt Nam cho người nước ngoài làm con nuôi và 315 con lai theo mẹ là nạn nhân bị mua bán từ nước ngoài trở về; xác định 61 tuyến, 185 địa bàn trọng điểm; bổ sung hồ sơ 356 đối tượng liên quan đến hoạt động tội phạm mua bán người để có kế hoạch chủ động phòng ngừa và đấu tranh ngăn chặn không để tội phạm lợi dụng hoạt động.

- Trong 03 năm (2011- 2013) thực hiện Chương trình 130/CP, đã điều tra, khởi tố 1.271 vụ (đạt tỷ lệ 87%), bắt 1.958 đối tượng.

+ Viện Kiểm sát nhân dân các cấp đã truy tố 413 vụ, với 896 bị can về tội mua bán người; 118 vụ, với 240 bị can về tội mua bán trẻ em.

+ Toà án nhân dân các cấp đã thụ lý 569 vụ, 1.159 bị cáo để xét xử theo thủ tục sơ thẩm, đã xét xử 563 vụ, với 1.121 bị cáo (đạt tỷ lệ xét xử 99%), trong đó, 86 bị cáo phạt tù từ 15 năm đến 20 năm, 402 bị phạt tù từ 7 năm đến dưới 15 năm, 491 bị cáo phạt tù từ 3 năm đến 7 năm; 96 bị cáo phạt tù từ 3 năm trở xuống; còn lại là hình phạt khác.

- Bộ Công an đã chỉ đạo Văn phòng Interpol Việt Nam tích cực phối hợp với các đơn vị nghiệp vụ, Công an địa phương đấu tranh phòng, chống tội phạm mua bán người xuyên quốc gia thông qua kênh Interpol, Aseanapol... trao đổi hơn 2.000 lượt thông tin với gần 100 vụ việc liên quan đến hơn 120 đối tượng mua bán người qua biên giới và các tổ chức đưa người di cư trái phép.

4. Công tác tiếp nhận, hỗ trợ nạn nhân bị mua bán trở về

- Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội tham mưu cho cấp có thẩm quyền ban hành hoặc ban hành theo thẩm quyền các văn bản hướng dẫn công tác tiếp nhận, hỗ trợ nạn nhân bị mua bán trở về; phê duyệt và tổ chức triển khai đường dây nóng phòng, chống mua bán người; đưa vào sử dụng Bộ tiêu chuẩn tối thiểu hỗ trợ và bảo vệ nạn nhân; tổ chức khảo sát đánh giá thực trạng các cơ sở bảo trợ xã hội có chức năng tiếp nhận hỗ trợ nạn nhân; phối hợp với Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam và UBND các tỉnh Cao Bằng, Thừa Thiên Huế và Hậu Giang xây dựng mới 03 Trung tâm tiếp nhận và hỗ trợ nạn nhân; tổ chức các hội thảo, đánh giá các mô hình hỗ trợ nạn nhân hiệu quả để nhân rộng ra toàn quốc như: Mô hình Nhà tạm lánh cho nạn nhân thông qua dự án tại Lào Cai, Cần Thơ, An Giang và Thành phố Hồ Chí Minh; mô hình Nhóm tự lực ở Bắc Giang, Thừa Thiên Huế; mô hình lồng ghép ở Hải Phòng, Đà Nẵng...

- Lực lượng Công an đã tiếp nhận trên 1.468 đề nghị phối hợp giải cứu nạn nhân và đơn trình báo của công dân, đã xác minh, làm rõ hơn 1.250 đơn thư (đạt tỷ lệ 85%); tổ chức giải cứu, tiếp nhận 2.898 nạn nhân, trong đó, ngành Lao động, Thương binh và Xã hội các địa phương đã tiếp nhận, hỗ trợ cho trên 1.200 nạn nhân bị mua bán trở về hòa nhập cộng đồng.

- Căn cứ vào nhu cầu và nguyện vọng của nạn nhân, trên 50% số nạn nhân bị mua bán, sau khi tiếp nhận được hỗ trợ các dịch vụ liên quan như: trợ cấp khó khăn, học nghề, tạo việc làm, khám chữa bệnh và trợ giúp pháp lý, tạo điều kiện cho nạn nhân vay vốn với lãi suất thấp, ổn định cuộc sống, hòa nhập cộng đồng.

5. Công tác xây dựng, hoàn thiện pháp luật

- Nghiên cứu, xây dựng và trình Quốc hội khóa XII thông qua Luật Phòng, chống mua bán người (có hiệu lực từ ngày 01/01/2012); trình Chủ tịch nước phê chuẩn Công ước chống tội phạm có tổ chức xuyên quốc gia (Công ước TOC) và Nghị định thư bổ sung cho Công ước về phòng ngừa, trấn áp và trừng trị tội phạm mua bán người, đặc biệt là phụ nữ, trẻ em; sửa đổi, bổ sung Bộ Luật hình sự, trong đó, sửa Điều 119 "Tội mua bán phụ nữ" thành "Tội mua bán người".

- Tham mưu Chính phủ ban hành Quyết định số 1173/QĐ-TTg ngày 18/7/2011, phê duyệt Kế hoạch triển khai Luật Phòng, chống mua bán người; Nghị định số 62/NĐ-CP ngày 13/8/2012, quy định căn cứ xác định nạn nhân bị mua bán và bảo vệ an toàn cho nạn nhân, người thân thích của họ; Nghị định số 09/NĐ-CP ngày 11/01/2013, quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phòng, chống mua bán người về hỗ trợ nạn nhân; Nghị định số 24/2013/NĐ-CP quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Hôn nhân và gia đình về quan hệ hôn nhân và gia đình có yếu tố nước ngoài; Thông tư liên tịch số 01/CA-QP-VKS-TA ngày 23/7/2013, hướng dẫn truy cứu trách nhiệm hình sự đối với người có hành vi mua bán người; Thông tư số 78/TT-BQP ngày 25/6/2013, quy định các biện pháp của Bộ đội Biên phòng và Cảnh sát Biển trong phòng, chống mua bán người; Thông tư liên tịch số 22/BTC-BCA ngày 16/02/2012, hướng dẫn chế độ quản lý và sử dụng kinh phí thực hiện Chương trình 130/CP; Thông tư liên tịch số 134/2013/ BTC-BLĐTBXH ngày 25/9/2013, hướng dẫn nội dung, mức chi cho công tác hỗ trợ nạn nhân...

- Tổ chức tổng kết 12 năm thi hành Luật Hôn nhân và gia đình; 05 năm thực hiện Chỉ thị 03 về hôn nhân có yếu tố nước ngoài. Đồng thời, phối hợp với Ủy ban các vấn đề xã hội của Quốc hội thành lập các đoàn nghiên cứu, điều tra, khảo sát tại một số địa phương trọng điểm về thực thi pháp luật về phòng, chống tội phạm mua bán người; tổ chức các hội thảo đánh giá thực trạng bất cập, vướng mắc và kiến nghị sửa đổi, bổ sung một số văn bản pháp luật, nhất là những vấn đề nhạy cảm như: xuất khẩu lao động, hôn nhân, cho nhận con nuôi có yếu tố nước ngoài... không để tội phạm lợi dụng sơ hở để hoạt động.

6. Hợp tác quốc tế

- Tham mưu cho Chính phủ tổ chức thành công Hội nghị quan chức cấp cao lần thứ 8 (SOM8) và Hội nghị cấp Bộ trưởng lần thứ 3 (IMM3). Chỉ đạo và tổ chức thực hiện có hiệu quả Tuyên bố chung và Kế hoạch phối hợp hành động Tiểu vùng sông Mê-Kông về phòng, chống mua bán người giai đoạn 2011- 2013. Tiến hành lượng giá Tiến trình COMMIT 10 năm (2004 - 2013) và phối hợp xây dựng dự án phòng, chống buôn bán người giai đoạn 2014- 2018. Hàng năm, Ban công tác liên ngành COMMIT Việt Nam đều đã xây dựng chương trình, kế hoạch chỉ đạo gắn với việc thực hiện Chương trình 130/CP, tham gia các diễn đàn, hội nghị thường niên cấp vùng.

- Các Bộ, ngành tham mưu Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành Nghị quyết số 37/NQ-CP ngày 25/3/2013 và Quyết định số 1497/QĐ-TTg ngày 27/8/2013, phê duyệt Thỏa thuận sửa đổi, bổ sung Hiệp định hợp tác song phương với Căm-pu-chia; phối hợp với cơ quan chức năng Thái Lan, Lào so kết 05 năm thực hiện Hiệp định hợp tác song phương Việt Nam - Thái Lan, 03 năm với Lào về phòng, chống mua bán người; ký Quy trình chuẩn về bảo vệ, hồi hương nạn nhân với Thái Lan, Tiêu chí xác định nạn nhân với Lào; duy trì họp thường niên với cơ quan chức năng Trung Quốc trong việc thực hiện Hiệp định và mở rộng cao điểm tấn công trấn áp tội phạm mua bán người.

- Bộ Ngoại giao chỉ đạo các cơ quan đại diện ngoại giao ở nước ngoài phối hợp với các cơ quan chức năng nước sở tại nắm tình hình, kịp thời phát hiện và giải cứu nạn nhân, bảo vệ quyền lợi hợp pháp của công dân Việt Nam; tham gia và đóng góp tích cực tại các Hội nghị, diễn đàn khu vực, liên châu lục, quốc tế về phòng, chống mua bán người; là đầu mối cung cấp thông tin chính thức với phía Hoa Kỳ và các nước để trao đổi kịp thời về những nỗ lực, kết quả của Việt Nam trong công tác phòng, chống mua bán người.

- Các địa phương tuyến biên giới đã triển khai giao ban, gặp gỡ, đàm phán, thiết lập đường dây nóng nhằm chủ động trao đổi thông tin, phối hợp điều tra, truy bắt tội phạm, giải cứu, tiếp nhận và hỗ trợ nạn nhân bị mua bán trở về. Riêng các tỉnh biên giới giáp Trung Quốc đã tổ chức hơn 350 cuộc hội đàm, trao đổi 1.200 thông tin và 400 lượt đàm thoại nóng, tổ chức xác minh hơn 1.500 thông tin liên quan đến hoạt động tội phạm mua bán người.

- Ngoài ra, các Bộ, ngành và địa phương chủ động phối hợp với các tổ chức quốc tế như: Tổ chức Di cư quốc tế (IOM), Quỹ Nhi đồng Liên hợp quốc (UNICEF), Tâm nhin thế giới, Quỹ châu Á, Tổ chức Cứu trợ trẻ em... triển khai các dự án hỗ trợ về đẩy mạnh công tác truyền thông, xây dựng mô hình điểm, hỗ trợ nạn nhân, đấu tranh rắn áp tội phạm, xây dựng chính sách pháp luật...

III. NHẬN XÉT, ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Các Bộ, ngành, đoàn thể và địa phương đã quán triệt, tổ chức triển khai nghiêm túc thực hiện Chương trình hành động phòng, chống tội phạm mua bán người giai đoạn I (2011- 2013). Kịp thời tham mưu Quốc hội, Chính phủ ban hành Luật Phòng, chống mua bán người; sửa đổi, bổ sung Bộ Luật hình sự phần có liên quan tội phạm mua bán người; phê chuẩn Công ước và ban hành các văn bản tạo hành lang pháp lý cho các cấp, các ngành, địa phương thực hiện; hoạt động phòng ngừa tội phạm thông qua các phương tiện thông tin đại chúng và truyền thông tại cộng đồng có sự chuyển biến rõ nét. Đã xây dựng và nhân rộng nhiều mô hình, điển hình về phòng, chống tội phạm mua bán người; hiệu quả điều tra, khám phá các vụ án, chuyên án được nâng lên; các ngành tư pháp phối hợp chặt chẽ trong điều tra, truy tố, xét xử nghiêm minh các vụ án mua bán người. Công tác tiếp nhận, hỗ trợ nạn nhân bị mua bán tái hòa nhập cộng đồng, hợp tác quốc tế được tăng cường và mở rộng, bước đầu xã hội hóa công tác phòng, chống mua bán người.

2. Tuy nhiên, vẫn một số tồn tại cần khắc phục trong thời gian tới, đó là:

- Tình hình hoạt động của tội phạm mua bán người vẫn diễn biến phức tạp, tăng 20% so với cùng kỳ, trong nước còn tiềm ẩn nhiều đường dây, băng nhóm hoạt động.

- Công tác truyền thông ở nhiều địa phương còn dàn trải, chưa tập trung vào các đối tượng có nguy cơ cao, diện bao phủ hạn chế; chưa chú trọng trong xây dựng, nhân rộng các mô hình, điển hình tiên tiến về phòng, chống mua bán người.

- Công tác tiếp nhận, xác minh và hỗ trợ nạn nhân bị mua bán trở về còn gặp nhiều khó khăn và bất cập; việc vận dụng chính sách hỗ trợ nạn nhân, một số địa phương lúng túng trong tổ chức thực hiện.

- Tiến độ xây dựng và ban hành các văn bản pháp luật, nhất là các văn bản hướng dẫn xuống cơ sở thực hiện còn chậm; công tác giáo dục, phổ biến pháp luật còn yếu.

Tồn tại trên, có nhiều nguyên nhân, song nguyên nhân chủ quan đó là:

- Các cấp ủy Đảng, chính quyền ở một số đơn vị, địa phương chưa coi trọng công tác phòng, chống mua bán người như là một nhiệm vụ chính trị trọng tâm, thường xuyên; phân công trách nhiệm giữa các ban, ngành, đoàn thể chưa cụ thể, rõ ràng, nhiều nơi còn “khoán” cho lực lượng chức năng.

- Chưa tạo cơ chế phối hợp chặt chẽ, đồng bộ giữa các ban, ngành, đoàn thể, tổ chức xã hội trong thực hiện công tác phòng, chống mua bán người nên hoạt động chưa thống nhất, hoặc trùng đẫm.

- Công tác điều tra cơ bản, nắm tình hình, quản lý đối tượng của một số địa phương còn yếu, chưa chủ động đề ra các kế hoạch, biện pháp đấu tranh ngăn chặn có hiệu quả loại tội phạm này; công tác quản lý Nhà nước về An ninh trật tự trong một số lĩnh vực còn sơ hở, bất cập, để tội phạm lợi dụng hoạt động.

- Một số thành viên Ban Chỉ đạo các cấp hoạt động kiêm nhiệm và thường xuyên thay đổi nên không có điều kiện theo dõi và chỉ đạo sát sao. Nhiều địa phương, nhất là cấp huyện không duy trì giao ban, thiếu kiểm tra, đôn đốc, hướng dẫn cơ sở thực hiện.

3. Một số bài học kinh nghiệm

- Công tác phòng, chống tội phạm mua bán người là nhiệm vụ khó khăn, phức tạp, quá trình thực hiện cần phải được lồng ghép với các Chỉ thị, Nghị quyết của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về công tác đảm bảo an ninh trật tự, các chương trình mục tiêu quốc gia phòng, chống tội phạm; phòng, chống ma túy; chương trình phát triển kinh tế, xã hội của địa phương, huy động mọi nguồn lực, phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn dân tham gia phòng ngừa, ngăn chặn, đẩy lùi tội phạm mua bán người.

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng và tại cộng đồng, quán triệt phương châm “lấy phòng ngừa là chính”, kết hợp nâng cao đời sống vật chất tinh thần nhân dân, đặc biệt là người dân vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc.

- Gắn trách nhiệm của từng Bộ, ngành và địa phương, đặc biệt là người đứng đầu trong việc thực hiện Chương trình 130/CP. Chương trình, kế hoạch đề ra phải sát hợp từng giai đoạn, điều kiện cụ thể; thống nhất chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc, rút kinh nghiệm và nhân rộng điển hình tiên tiến để tạo

dựng phong trào quần chúng tích cực tham gia phòng, chống tội phạm mua bán người.

- Trấn áp, xử lý nghiêm minh các đối tượng phạm tội mua bán người. Tổ chức xác minh, tiếp nhận và hỗ trợ nạn nhân kịp thời, đảm bảo ổn định cuộc sống.

- Rà soát, xây dựng, hoàn thiện hệ thống chính sách pháp luật, tổ chức quán triệt và hướng dẫn cụ thể; kết hợp tăng cường và mở rộng hợp tác quốc tế với các nước, các tổ chức quốc tế truyền thống, đặc biệt là các nước láng giềng, các nước trong khu vực. Dảm bảo nguồn kinh phí hỗ trợ và quan tâm đầu tư, bố trí nguồn kinh phí thường xuyên và xã hội hóa để huy động mọi nguồn lực cho công tác này.

PHẦN II MỘT SỐ NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM GIAI ĐOẠN II (2014-2015)

I. MỤC TIÊU, YÊU CẦU

1. Đẩy mạnh truyền thông nâng cao nhận thức về phòng, chống mua bán người trên phương tiện thông tin đại chúng và cộng đồng; 100% các văn bản quy phạm pháp luật về phòng, chống mua bán người được truyền tải thành tài liệu tuyên truyền đến cơ sở; kết hợp tăng cường đào tạo, bồi dưỡng kỹ năng cho phóng viên, cung cấp, mở rộng mạng lưới báo cáo viên, tuyên truyền viên, cộng tác viên về phòng, chống mua bán người.

2. Chủ động điều tra, khảo sát nắm chắc tình hình, xu hướng hoạt động tội phạm mua bán người; kịp thời đề ra các kế hoạch, áp dụng các biện pháp nghiệp vụ đấu tranh có hiệu quả với tội phạm mua bán người. Tỷ lệ phát hiện, điều tra, truy tố các vụ án mua bán người hàng năm tăng ít nhất 2%, tỷ lệ xét xử đạt 95% tổng số vụ án thụ lý.

3. Kịp thời tổ chức xác minh, xác định, tiếp nhận và hỗ trợ nạn nhân bị mua bán trở về, trong đó, 100% các trường hợp sau khi xác định là nạn nhân được hỗ trợ các chế độ theo quy định.

4. 100% các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến công tác phòng, chống tội phạm mua bán người được ban hành và tổ chức hướng dẫn, quán triệt thực hiện đến cơ sở; có cơ chế theo dõi, đánh giá hiệu quả thi hành.

5. Tăng cường hợp tác quốc tế, trao đổi thông tin; kết hợp triển khai thực hiện có hiệu quả các điều ước quốc tế liên quan đến phòng, chống mua bán người mà Việt Nam ký kết hoặc tham gia.

II. CÁC NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM

1. Tập trung chỉ đạo triển khai thực hiện có hiệu quả 05 đề án và áp dụng Bộ chỉ số phục vụ công tác giám sát, đánh giá thực hiện Chương trình; xây dựng và triển khai phần mềm “Quản lý công tác phòng, chống mua bán người”.

Tổ chức tổng kết giai đoạn 2011- 2015 và nghiên cứu, xây dựng Chương trình 130/CP giai đoạn 2016- 2020.

2. Các cấp, các ngành chủ động nắm chắc tình hình hoạt động tội phạm mua bán người và các đối tượng khác có liên quan; kịp thời đề ra các kế hoạch, biện pháp chỉ đạo nghiệp vụ, tập trung lực lượng điều tra khám phá, bóc gỡ các đường dây tội phạm mua bán người hoạt động xuyên quốc gia và quốc tế; đẩy nhanh tiến độ điều tra, truy tố, xét xử các vụ án mua bán người; lựa chọn các vụ án điểm để tập trung điều tra, truy tố và đưa ra xét xử lưu động để phát động mạnh mẽ phong trào quần chúng và răn đe tội phạm; kịp thời trao đổi thông tin, xác minh, truy bắt tội phạm, giải cứu nạn nhân, truy nã tội phạm...; tổ chức triển khai các chính sách và các dịch vụ hỗ trợ nạn nhân, tạo mọi điều kiện thuận lợi để nạn nhân sớm trở về ổn định cuộc sống gia đình và xã hội.

3. Rà soát xây dựng, ban hành các văn bản pháp luật có liên quan đến phòng, chống mua bán người, trọng tâm là: Nghiên cứu, đề xuất Chính phủ, Quốc hội thông qua Luật sửa đổi, bổ sung Bộ Luật hình sự, phần có liên quan đến tội phạm mua bán người đảm bảo tương thích với Công ước chống tội phạm có tổ chức xuyên quốc gia và đáp ứng yêu cầu thực tiễn; tổ chức quán triệt, tuyên truyền phổ biến giáo dục và có kế hoạch triển khai hướng dẫn thực hiện có hiệu quả các văn bản của Quốc hội, Chính phủ và các Bộ, ngành đã ban hành.

4. Đẩy mạnh công tác truyền thông nâng cao nhận thức và kỹ năng phòng, chống mua bán người cho toàn xã hội trên các phương tiện thông tin đại chúng và tại cộng đồng, trong đó, lồng ghép nội dung tuyên truyền Chương trình 130/CP với thực hiện Chỉ thị số 48/CT-BCT của Bộ Chính trị về công tác phòng, chống tội phạm, với phát động phong trào toàn dân bảo vệ An ninh Tổ quốc, Chương trình mục tiêu quốc gia phòng, chống tội phạm, “Chương trình xóa đói, giảm nghèo” gắn với cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”...

5. Tăng cường hợp tác quốc tế trong phòng, chống mua bán người, trong đó, tập trung thực hiện các hoạt động:

- Tổ chức chỉ đạo triển khai thực hiện có hiệu quả các hiệp định, thỏa thuận hợp tác song phương và đa phương giữa Việt Nam với các nước, các tổ chức quốc tế, trọng tâm là: Hiệp định hợp tác song phương Việt Nam với Trung Quốc, Cămpuchia, Lào, Thái Lan; Tuyên bố chung ASEAN, triển khai dự án Tiêu vùng sông Mê- Kông về phòng, chống mua bán người giai đoạn 2014- 2018.

- Tổ chức một số đoàn đi nghiên cứu, khảo sát tình hình hoạt động tội phạm mua bán người, tìm hiểu chính sách, pháp luật về phòng, chống mua bán người của một số nước có nhiều nạn nhân là người Việt Nam bị mua bán để đề xuất Chính phủ xây dựng Hiệp định, Thỏa thuận hợp tác trong phòng, chống mua bán người.

- Các Bộ, ngành và địa phương phối hợp và tranh thủ sự giúp đỡ về tài chính, kỹ thuật của cộng đồng quốc tế trong việc thực hiện các đề án, dự án về phòng, chống mua bán người... phù hợp với quy định của pháp luật Việt Nam.

6. Hàng năm, Ban Chỉ đạo 138/CP sẽ thành lập các đoàn kiểm tra, khảo sát, hội thảo theo chuyên đề tại một số địa phương trọng điểm nhằm kịp thời phát hiện và đề xuất các kế hoạch, biện pháp chủ động phòng ngừa, ngăn chặn không để bọn tội phạm mua bán người lợi dụng sơ hở để hoạt động phạm tội./.

Nơi nhận:

- Ông Nguyễn Xuân Phúc
Phó Thủ tướng Chính phủ, Trưởng BCĐ 138/CP (để b/c);
- Ông Bộ trưởng Bộ Công an (để b/c);
- Các Bộ, ngành thành viên BCĐ 138/CP
(để phối hợp chỉ đạo);
- Các thành viên VPTT Chương trình 130/CP;
- BCĐ138 các địa phương | (để tham mưu);
- Các Tổng cục, Vụ, Cục/BCA
- Lưu: VT, C41 (C56) (120b)

KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN

THỦ TRƯỞNG BỘ CÔNG AN
Thượng tướng Lê Quý Vương

**ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH BÌNH ĐỊNH**

Số: 240/SY-UBND

SAO Y BẢN CHÍNH

Bình Định, ngày 13 tháng 02 năm 2014

Nơi nhận:

- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Công an tỉnh;
- CVP, K11;
- Lưu: VT (07b).

TL. CHỦ TỊCH
KT. CHÁNH VĂN PHÒNG
PHÓ VĂN PHÒNG

Nguyễn Thái Bình